

ח:

¹ וְכַפֵּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְשָׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם וְכֵן יֵעָשֶׂה לְאַהֲלֵ מוֹעֵד הַשָּׁבֹת אֲתָם בְּתוֹךְ שְׁמֹאתָם:

וְיִקְרָא טו טז וְכַפֵּר אֶהְרֹן עַל קִרְבָּתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדָּם חַטָּאת הַכֹּהֲנִים אֶחָת בַּשָּׁנָה וְכַפֵּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיהֶם קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים הוּא לָקִי: שְׁמוֹת ל י

רבינו חננאל

שמעון דאמר ממקומו הוא מוכרע. ודייק האי תנא מדלא כתיב על חטאתם אלא לכל חטאתם להנך דאחל לכלל חטאת. ומאן נינהו מי שיש בו ידיעה בתחלה ואין בו ידיעה בסוף עדיין דלכי מיתידע ליה בעי לאיתווי קרבן. ומאחר שאינו מכפר למה תולה. אמר רבא להגן עליו מן היסורים. אבל אם מת מיתה ממרקת עונו: מתנן! אין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף כו':

וּמֵאֵי נִינְהוּ אִין בַּהּ וִישׁ בַּהּ. ולא בעי למימר אִין בַּהּ ואִין בַּהּ וּמֵאֵי משום דהא שְׁעִירי הָרְגִלִים וְשְׁעִירי רֹאשֵׁי חֳדָשִׁים מְכַפְּרִים ס"ד נפִיךְ מִיפֵּךְ כְּתִיב הֵם לַה' חַטָּאת שֶׁאִין מְכִיר כּו אֵלָּה ה' וּפִפִּי לַר' שְׁמַעוֹן דִּלָּא דְרִישׁ לַה' לֹא ה"מ לְמִינְקֹט מֵאֵי נִינְהוּ אִין בַּהּ ואִין בַּהּ מִשּׁוּם הִיקָשָׁא דְמַתְנִיתִין עַל מַה שֶׁזֶּה מְכַפֵּר זֶה מְכַפֵּר:

וּנְכַפֵּר בַּכֹּהֵן גְּמוּרָה. וּלֹא־ת וּמִי עֲדִיק מִשְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח דְּאִינוּ אֵלָּה תּוֹלָה לְגַמְרִי כֹל הַחַטָּה אֲבָל בְּתַרָּא דְכֻרְיָתוֹת (דף כה.) דְּחִיבֵי חַטָּאוֹת וְאִשְׁמוֹת וּדְאִין חִיבִים לְהִבְיֹא אַחֵר יוה"כ וי"ל דִּהְכָּא מִמַּשְׁמַעוֹת דְּקִרָא קֹא פִּרְיָן דּוֹכֵפֶר לְכָל חַטָּאתָם מִשְׁמַע שְׁמַכְפֵּר לְגַמְרִי כֹל הַחַטָּה אֲבָל גְּבִי שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח לֹא כְּתִיב לְכָל חַטָּאתָם אֵלָּא גְבִי וּדְוִי וּלֹא גְבִי כִּפְרָה: **מֵאֵי אֲבָל חַטָּאתָם דֹּאֲתִי אֲבָלָא** חַטָּאת. תִּימָנָה דְּפִרְיָךְ בַּכֹּהֵן בְּתַרָּא דְכֻרְיָתוֹת (דף כו.) גְּבִי שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח אִימָא כִי מִתִּידַע אַחֵר יוה"כ נִמִי לֹא מִיִּיתִי חַטָּאת וְאִמָּאִי הֵא דְבִידִיָּה נִמִי כְּתִיב לְכָל חַטָּאתָם וי"ל דִּהֵסֵם נִמִי כִיוֹן שְׁנוּדַע לוֹ קוֹדֶם יוה"כ שְׁהִיָּה בְּסַפֵּק וְהִיָּה לוֹ לְהִבְיֹא אֲשֶׁם תְּלוֹי אֵלָּא שְׁשְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח מְכַפֵּר אִפִּי כְּשְׁנוּדַע לוֹ אַחֵר יוה"כ יִידִיעָה וּדְאִתִּי לֹא יִטְרַךְ לְהִבְיֹא חַטָּאת דְּשִׁפִּיר מִיקְרִי אַחִי לְכָלִּל חַטָּאת הוֹאִיל וְאִתָּא לְכָלִּל אֲשֶׁם אֲבָל פְּשִׁטָּא הִיכָּא דִּלָּא נִודַע לוֹ כֹּלִל אִפִּי יִידִיעַת סַפֵּק קוֹדֶם יוה"כ שִׁבְיָא חַטָּאת כְּשִׁידַע לוֹ מִדְרַשָּׁה (י) דְּכָל חַטָּאתָם כְּדִרִישׁ הֵכָּא אִי נִמִי גְבִי שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח לִית לֵן לְמִידְרַשׁ דּוֹקָא הֵנָּךְ דִּלְמוֹ לְכָלִּל חַטָּאת שְׁהִי מְכַפֵּר עַל כְּמַה עֲבִירוֹת שְׁאִין כֹּלִל בְּנֵי קִרְבֵּן עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה וְשֹׁאֵר עֲבִירוֹת אִי נִמִי שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח עֲדִיק שְׁתּוּלָה כִי אִתִּידַע לִיה סוּמָךְ לִשְׁקִיעַת הַחֲמָה כְּדִפְרִישִׁית:

ס' בַּהּ פְּנִימִי אִין מְכַפֵּר אֵלָּא עָלִי

דְּבִרַי שִׁישׁ אִין יִידִיעָה אִף חִיצוֹן וְכוּ'. וְאִם תֹּאמַר הַתִּינַם לַר' שְׁמַעוֹן דִּלָּא דְרִישׁ חַטָּא שֶׁאִין מְכִיר כּו אֵלָּא ה' דִּלְאִיטְרִירִיק הִיקָשָׁא דִּלָּא מְכַפֵּר חִיצוֹן (י) אֲרַגְלִים אֵלָּא לַר' יְהוּדָה אִמָּאִי אִיטְרִירִיק הִיקָשָׁא הֵא ע"כ חִיצוֹן מְכַפֵּר אֵלָּין בַּהּ וִישׁ בַּהּ דְּבַמָּאִי

מוֹקְמַת לִיה דְּלִיכָא לְמִיפְרֹךְ דְּנִפְיָךְ מִיפֵּךְ חִיצוֹן אֲרַגְלִים דִּהֵא כְּתִיב לַה' חַטָּאת שֶׁאִין מְכִיר בַּהּ וְאִין חִיצוֹן מְתַנִּיתִין מִשְׁמַע דִּלְאִיטְרִירִיק אֵלָּין בַּהּ וִישׁ בַּהּ וי"ל לֹא הִיקָשָׁא הוּא מוֹקְמִינִין כִּפְרַת חִיצוֹן בִּזְאִין בַּהּ וְאִין בַּהּ דְּטוּמְאָת מִקְדָּשׁ וּקְדָשִׁי וּכְפֻרַת ר"ח וּדְרַגְלִים בִּזְאִין בַּהּ וְאִין בַּהּ בִּשְׂאֵר עֲבִירוֹת וְלֹא הוּי דְרַשִׁין הוֹאִיל זֶה זֹא בֹזֵמֵן קְבוּעַ (י) מַה זֶה אִין מְכַפֵּר אֵלָּא עַל טוּמְאָת מִקְדָּשׁ וּקְדָשִׁי כּו' כְּדִרִישׁ תִּנָּה דְבִי ר' יִשְׁמַעֲלֵא אֵלָּא הוּי דְרַשִׁין מַה זֶה מְכַפֵּר אֵלָּין בַּהּ וְאִין בַּהּ אִף זֶה כּו' אֲבָל הַשְׁתָּא דִּלִּיכָא הִיקָשָׁא דְחִיצוֹן מִפְּנִימִי עַל כִּרְחֹךְ דְרַשִׁין כְּדִרִישׁ תִּנָּה דְבִי ר' יִשְׁמַעֲלֵא: **וְיִכְפֹּר פְּנִימִי אֲרִידִיָּה וְאֲרִחִיצוֹן**. אַע"ג דִּלָּא אַחִי לְכָלִּל חַטָּאת אִין לְחוּשׁ כְּדִפְרִישִׁית לְעִיל:

וּנִפְקָא מִינָּה חִיבָא דֵּלָא עֲבֵד חִיצוֹן. וְאִם תֹּאמַר א"כ חִיצוֹן לִמָּה זֹא כֹלִל וי"ל מִשּׁוּם טוּמְאָה שְׂאִירַעָה בִּין זֶה לָזֶה: **כַּכֶּרְהָ** אַחַת מְכַפֵּר וְאִין מְכַפֵּר שְׁתֵּי כַּכֶּרְוֹת. וְאִם תֹּאמַר אִמָּאִי לֹא מַשְׁנִי דְלִי מְכַפֵּר נִמִי אֲדַחֲצוֹן אִם כֵּן תְּהִיָּה כִּכְרָה ז' פַּעֲמִים בְּשָׁנָה וי"ל דְּאִין לְחוּשׁ כִּיוֹן דְּעִיקֶר כִּפְרָתוֹ הַכְּמוּצָה כּו דִּהִינּוּ יֵם בַּהּ וְאִין בַּהּ לֹא תִהֵא אֵלָּא פַּעַם אַחַת בְּשָׁנָה וְאִם תֹּאמַר תִּפּוּק לִיה מְדַלִּיתָקָשׁ חִיצוֹן לְפִנִּימִי פִירוּשׁ וְאִם כֵּן הוּא פַּעֲמִים בְּשָׁנָה וְכֵן לְקַמֵּן פִּרְיָךְ וְהֵא כִי כְּתִיב אַחַת בְּשַׁעִיר הַפְּנִימִי כְּתִיב וּמַשְׁנִי מְדַלִּיתָקָשׁ חִיצוֹן לְפִנִּימִי וּבִסְמוּךְ נִמִי דְּפִרְיָךְ וְיִכְפֹּר חִיצוֹן אֲרִידִיָּה וְאֲדַפְּנִימִי לִישְׁנִי דְאִין חִיצוֹן מְכַפֵּר ב' כִּפְרוֹת מְדַלִּיתָקָשׁ וי"ל דְּכִיוֹן דִּלָּא כְּתִיב אַחַת בְּגוֹפִיָּה דְחִיצוֹן אֵלָּא דְלִיף בְּהִיקָשָׁא לִית לֵן לְמַעוּטִי שְׁלֹא יִכְפֹּר פְּנִימִי אֲדַחֲצוֹן וְחִיצוֹן אֲדַפְּנִימִי וְאֲדַרְבָּה מִכַּח הִיקָשָׁא אִית לֵן לִיּוֹמֵר עַל מַה זֶה מְכַפֵּר זֶה מְכַפֵּר וּמִכַּח דִּלִּיתָקוֹשׁ לְהִדְדִי הוּא דְּפִרְיָךְ אֲבָל חִיצוֹן ור"ח וּדְרַגְלִים דִּלָּא אִיתָקוֹשׁ לְהִדְדִי פִּרְיָךְ בְּסוּמָךְ שִׁפִּיר הֵא שְׁעִירִי רַגְלִים וְשְׁעִירִי ר"ח מְכַפְּרִים דְּלַעֲגִין כִּפְרַת אַחֲרִים הוּי כֹּאִילוֹ כְּתִיב אַחַת בְּשָׁנָה בְּזוּף דְחִיצוֹן: **וְיִכְפֹּר חִיצוֹן אֲרִידִי' וְאִמָּאִי דְעִבִיד פְּנִימִי**. וְאִם תֹּאמַר הַמִּקְשָׁה דִּלָּא יֵדַע הֵךְ דְרַשָּׁה אַחַת בְּשָׁנָה אִמָּאִי לֹא פִּרְיָךְ דְּלִיכְפְּרוּ אִו לִיתְלוּ תְרױיָהוּ אֲפִנִימִי וְתוּ לֹא וי"ל דִּלְהֵךְ קוּשִׁיא וְדִאי יֵדַע שִׁיתַּרְךָ לוֹ אַחַת בְּשָׁנָה הוֹאִיל וְחִיצוֹן אִינוּ מְכַפֵּר כִּכְרָה אַחֲרַת אֵלָּא ז' אֲבָל אִפִּירְכָּא דְּפִרְיָךְ וְיִכְפֹּר חִיצוֹן אֲרִידִיָּה וְאֲדַפְּנִימִי לֹא מִיסְתַּבֵּר לִיה לְמַקְשָׁה דְּנִימַעוּט מֵאֲחַת בְּשָׁנָה כִּיוֹן דְּעִיקֶר כִּפְרָתוֹ לֹא הוּי דְּפִנִּימִי אִי נִמִי וי"ל דְּסַבְרָא הוּא שְׁלֹא יִצְאוּ שְׁנֵיהֶם עַל דְּבֵר אַחַד וְלֹא יוֹעִיל זֶה בִּלָּא זֶה זֶה אִין סְבָרָא לִיּוֹמֵר שְׁיֻעִיל וְלֹא זֹא חִיצוֹן אֵלָּא מִשּׁוּם טוּמְאָה שְׂאִירַעָה בִּין זֶה לָזֶה וְהַשְׁתָּא אַחִי שִׁפִּיר דְקֹאֲמַר לְעִיל וּנִפְקָא מִינָּה הִיכָּא דִּלָּא עֲבִיד חִיצוֹן וְלֹא קֹאֲמַר נִפְקָא מִינָּה לְהֵגֵן בִּינִי וּבִינִי דִּהִיכָּא דְעֲבִיד חִיצוֹן אַח"כ לֹא יִכְפֹּר פְּנִימִי אֲדַחֲצוֹן כְּדִי שְׁלֹא יִצָּא חִיצוֹן אֲטוּמְאָה שְׂאִירַעָה בִּין זֶה לָזֶה בְּלָבָד וּלֹא־ת וּיִמָּא דְלַעוֹלָם אַתּוּ תְרױיָהוּ אֲדַפְּנִימִי לְחוּד וְהוּי פְּנִימִי לְתַלוֹת וְחִיצוֹן לְכַפְרָה וי"ל דְלִי חִיצוֹן מְכַפֵּר לְגַמְרִי אִם כֵּן לֹא אַחִי לְכָלִּל חַטָּאת וְהִיאָךְ יִתְלָה עַל זֶה פְּנִימִי: **לְטוּמְאָה שְׂאִירַעָה בִּין זֶה לָזֶה**. הֵכָּא לֹא קֹאֲמַר וּנִפְקָא מִינָּה לְהִיכָּא דִּלָּא עֲבִיד פְּנִימִי כְּדַקֹּאֲמַר לְעִיל דְּפִנִּימִי קִרְב קוֹדֶם חִיצוֹן ^ו וְאִי לִיכָּא אֵלָּא חַד יַעֲשׂוּ פְּנִימִי וְלֹא חִיצוֹן:

כַּכֶּרְהָ ז' אָא תַּהֵא כּו'. פ"ה דִּלְאוּ הִינּוּ קֹרָא דְלַעֲלִיל וְנִרְהָא דְסַבְרָתוֹ דִּלָּא מִנִּין לְמִדְרַשׁ הֵךְ דְרַשָּׁה מִקְרָא קַמָּא אַע"ג דְּכְּתִיב צִיה נִמִי אַחַת בְּשָׁנָה מִשּׁוּם דִּלָּא סְגִי דְלִיכְתּוּב אַחַת בִּלָּא שְׁנָה וְלֹא מִנִּין לְמִידְרַשׁ מִינִיָּה אֵלָּא דְרַשָּׁה קַמִּיתָא דְּאִין מְכַפֵּר שְׁתֵּי כִּפְרוֹת (י) (ורש"י) [ור"ן] מִפְרַשׁ דִּהֵא דְרַשָּׁה נִמִי שְׁמַעֲיָן מִקְרָא קַמָּא מְדַלָּא כְּתִיב אַחַת בְּעֶשְׂרִי וּכְתִיב בְּשָׁנָה וּקְרָא אַחֲרִינָא אִיטְרִירִיק לְשׁוֹם דְרַשָּׁה:

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

נִיתְלִי לִיה. מִן הַיּוֹסֻרוֹם: **מֵאֵי קְשִׁיא לִיה**. דִּלְמַר וּמִנִּין שְׁעַל זֶה מְכַפֵּר הֵא יִלִּיף לֶה דַּעַל שְׂאִינָה בַת קִרְבֵּן מְכַפֵּר וְזוֹ אִינָה בַת קִרְבֵּן וְאִתִּיא לִיה מִחַטָּאִים דּוּמִיאַ דְּפַשְׁעִים: **נִיפּוּךְ מִיפֹךְ**. זֶה יִכְפֹּר עַל שְׁאִין בַּהּ יִידִיעָה בְּתַחֲלָה וִישׁ בַּהּ יִידִיעָה בְּסוּף דִּלָּא אַחִי לְכָלִּל קִרְבֵּן וְהַחֲצוֹן יִתְלָה עַל שִׁשׁ בַּהּ יִידִיעָה בְּתַחֲלָה וְאִין בַּהּ יִידִיעָה בְּסוּף וְלִהִי אִיטְרִירִיק לְכָל חַטָּאתָם: **לְכָל חַטָּאתָם**. וְלֹא כְּתִיב מִפְּשָׁעֵיהֶם וְחַטָּאתָם לִיּוֹמֵר עַכְשִׁי הוּא בְּפַשַׁע שְׂאִינוּ בֵּר קִרְבֵּן וְיִתְלָה עָלָיו עַד שִׁבְעָא לְכָלִּל חַטָּאת: **שֵׁשׁ מַת**. קוֹדֶם שְׁוִידוּעַ לוֹ: **מִיִּסָּה מִמַּרְקָס**. דִּהִי אֲמַרְיָן בַּכֹּהֵן בַּכֶּרְהָ דִּיּוּמָא (פו.) שְׁמִיתָה מִמַּרְקַת כֹּל הַעוֹנוֹת שְׁעָשֶׂה תַשׁוּבָה עֲלֵיהֶן וְאִין הַתַּשׁוּבָה גּוֹמַרַת כִּפְרָתָן וְלֹא יוֹם הַכַּפּוּרִים גּוֹמֵר כִּפְרָתָן כְּגוֹן עֲבִירוֹת חֲמוּרוֹת: **וְיִכְפֹּר פְּנִימִי אֲרִידִיָּה**. לְתַלוֹת עַל שִׁשׁ בַּהּ יִידִיעָה בְּתַחֲלָה וְאִין בַּהּ יִידִיעָה בְּסוּף: **וְאֲדַחֲצוֹן**. עַל שְׁאִין בַּהּ יִידִיעָה בְּתַחֲלָה וִישׁ בַּהּ יִידִיעָה בְּסוּף: ה'י"ג **וּנִפְקָא מִינָּה לְהִיכָּא דִּלָּא עֲבִיד חִיצוֹן**. אִם לֹא הִיָּה לְהַם שְׁעִירִים כֹּלִל הַלּוֹךְ: **אִמֵר קִרָא אַחַת**. וְכַפֵּר אַהֲרֹן עַל קִרְוֹתָיו אַחַת בְּשָׁנָה וּבְמוֹצָא הַפְּנִימִי כְּתִיב שְׁמַכְפֵּר עָלָיו מִדָּם הַכֹּהֵן וְשְׁעִיר כֹּר לְכַהֲנִים וְשְׁעִיר לְעַם. וְהֵכָּא קִרָא יִתִּירָא הוּא דִּלְמָאִי אִיטְרִירִיק אִי לְאוּרױי לֵךְ שְׁדַם חַטָּאת הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר עָלָיו בְּהִדְאִי כְּתִיב בְּאַחֲרֵי מוֹת ^ט ויֵלֵא אֵל הַמּוֹצֵא אֲשֶׁר לְפָנָי ה' וְכַפֵּר עָלָיו וְגו' אֵלָּא לְדַרְשָׁה אַתָּא וּקֹאֲמַר אַחַת דְּאִין כֹּאֵן אֵלָּא כִּפְרָה אַחַת: **אִמֵר קִרָא אַחַת בְּשָׁנָה**. תְּרִי זִימְנִי כְּתִיב אַחַת בְּשָׁנָה וְכַפֵּר אַהֲרֹן עַל קִרְוֹתָיו אַחַת בְּשָׁנָה מִדָּם הַכַּפּוּרִים אַחַת בְּשָׁנָה יִכְפֹּר בְּרִישִׁיָּה דְקִרָא סוּמָךְ אַחַת לוֹכְפֵר עַל קִרְוֹתָיו וּדְרַשִׁין מִינִיָּה וְכַפֵּר אַחַת שְׁאִין כֹּאֵן אֵלָּא כִּכְרָה אַחַת ^י לִיּוֹמֵד שְׂאִינוּ מְכַפֵּר כִּכְרָה אַחֲרַת וּבִסְפִיֹא דְקִרָא סוּמָךְ יִכְפֹּר לְבִשְׁנָה דְכְּתִיב אַחַת בְּשָׁנָה יִכְפֹּר:

לִיּוֹמֵר שְׁאִין אַחַד מִכֵּל קִרְבָּנוֹת הַשָּׁנָה מְכַפֵּר כִּכְרָה ז' אֵלָּא ז' בְּלָבָד: ^י **וְלִרְבִי יִשְׁמַעֲלֵא דֹאֲמַר וכו'.** בְּשִׁילֵיהּ יִידִיעוֹת הַטּוּמְאָה (לְקַמֵּן דף יט:) מוֹקְמִינִין דִּלָּא בְּעִי רְבִי יִשְׁמַעֲלֵא יִידִיעָה בְּתַחֲלָה בְּקִרְבֵּן עוֹלָה וְיוֹרֵד:

כִּפְרָתָן

לִיּוֹמֵר דְלִי לֹא הִיקָשָׁא דִּלָּא מְכַפֵּר אֲשֶׁאֱר עֲבִירוֹת אֵלָּא בְטוּמְאָת מִקְדָּשׁ וּקְדָשִׁי דְמַלְשׁוֹן מַתְנִיתִין מִשְׁמַע דִּלְאִיטְרִירִיק אֵלָּין בַּהּ וִישׁ בַּהּ וי"ל דְּלִי לֹא הִיקָשָׁא הוּא מוֹקְמִינִין כִּפְרַת חִיצוֹן בִּזְאִין בַּהּ וְאִין בַּהּ בִּשְׂאֵר עֲבִירוֹת וְלֹא הוּי דְרַשִׁין הוֹאִיל זֶה זֹא בֹזֵמֵן קְבוּעַ (י) מַה זֶה אִין מְכַפֵּר אֵלָּא עַל טוּמְאָת מִקְדָּשׁ וּקְדָשִׁי כּו' כְּדִרִישׁ תִּנָּה דְבִי ר' יִשְׁמַעֲלֵא אֵלָּא הוּי דְרַשִׁין מַה זֶה מְכַפֵּר אֵלָּין בַּהּ וְאִין בַּהּ אִף זֶה כּו' אֲבָל הַשְׁתָּא דִּלִּיכָא הִיקָשָׁא דְחִיצוֹן מִפְּנִימִי עַל כִּרְחֹךְ דְרַשִׁין כְּדִרִישׁ תִּנָּה דְבִי ר' יִשְׁמַעֲלֵא: **וְיִכְפֹּר פְּנִימִי אֲרִידִיָּה וְאֲרִחִיצוֹן**. אַע"ג דִּלָּא אַחִי לְכָלִּל חַטָּאת אִין לְחוּשׁ כְּדִפְרִישִׁית לְעִיל:

וּנִפְקָא מִינָּה חִיבָא דֵּלָא עֲבֵד חִיצוֹן. וְאִם תֹּאמַר א"כ חִיצוֹן לִמָּה זֹא כֹלִל וי"ל מִשּׁוּם טוּמְאָה שְׂאִירַעָה בִּין זֶה לָזֶה: **כַּכֶּרְהָ** אַחַת מְכַפֵּר וְאִין מְכַפֵּר שְׁתֵּי כַּכֶּרְוֹת. וְאִם תֹּאמַר אִמָּאִי לֹא מַשְׁנִי דְלִי מְכַפֵּר נִמִי אֲדַחֲצוֹן אִם כֵּן תְּהִיָּה כִּכְרָה ז' פַּעֲמִים בְּשָׁנָה וי"ל דְּאִין לְחוּשׁ כִּיוֹן דְּעִיקֶר כִּפְרָתוֹ הַכְּמוּצָה כּו דִּהִינּוּ יֵם בַּהּ וְאִין בַּהּ לֹא תִהֵא אֵלָּא פַּעַם אַחַת בְּשָׁנָה וְאִם תֹּאמַר תִּפּוּק לִיה מְדַלִּיתָקָשׁ חִיצוֹן לְפִנִּימִי פִירוּשׁ וְאִם כֵּן הוּא פַּעֲמִים בְּשָׁנָה וְכֵן לְקַמֵּן פִּרְיָךְ וְהֵא כִי כְּתִיב אַחַת בְּשַׁעִיר הַפְּנִימִי כְּתִיב וּמַשְׁנִי מְדַלִּיתָקָשׁ חִיצוֹן לְפִנִּימִי וּבִסְמוּךְ נִמִי דְּפִרְיָךְ וְיִכְפֹּר חִיצוֹן אֲרִידִיָּה וְאֲדַפְּנִימִי לִישְׁנִי דְאִין חִיצוֹן מְכַפֵּר ב' כִּפְרוֹת מְדַלִּיתָקָשׁ וי"ל דְּכִיוֹן דִּלָּא כְּתִיב אַחַת בְּגוֹפִיָּה דְחִיצוֹן אֵלָּא דְלִיף בְּהִיקָשָׁא לִית לֵן לְמַעוּטִי שְׁלֹא יִכְפֹּר פְּנִימִי אֲדַחֲצוֹן וְחִיצוֹן אֲדַפְּנִימִי וְאֲדַרְבָּה מִכַּח הִיקָשָׁא אִית לֵן לִיּוֹמֵר עַל מַה זֶה מְכַפֵּר זֶה מְכַפֵּר וּמִכַּח דִּלִּיתָקוֹשׁ לְהִדְדִי הוּא דְּפִרְיָךְ אֲבָל חִיצוֹן ור"ח וּדְרַגְלִים דִּלָּא אִיתָקוֹשׁ לְהִדְדִי פִּרְיָךְ בְּסוּמָךְ שִׁפִּיר הֵא שְׁעִירִי רַגְלִים וְשְׁעִירִי ר"ח מְכַפְּרִים דְּלַעֲגִ

מסורת הש"ס

א) [לעיל ב:]; ב) חולין ס:; ג) זהו סוד מסודות הקבלה ואין להבין כמשמעו ח"ו כי כל כבודה בת מלך פנימה, ד) [בס"א:]; עילי; ו) [במדבר כח, ו] ונע"ע מוספות זבחים ג. ד"ה לא יכתובו],

תורה אור השלם

- ושעיר עזים אחד לחטאת לז'. על עלת הקומיד יצשה ונקבו: במדבר כח טו

מוסף רש"י

כל השעירים. טל שעירי מוספין, בין שעיר הנעשה בחוק דיום הכפורים, בין של רגלים בין של ראשי חודשים, כפרתן שוה. טולן מכפרים על כל, בין על שאין זה ידיעה בתחלה ויש זה ידיעה לבסוף, בין על שאין זה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף, בין על טהור שאכל חמ הטמא, ופקדו מניה לטמאה שאירעה בין זה לזה, אבל שעיר הנעשה בפנים לא נחלקו עליו שאיט מכפר עם אלו ולא אלו חולין חמ חליתו כשים זה ידיעה בתחלה ואין זה ידיעה בסוף כדאמר בגמ' (ושעיר ב:). חטא שאין מכיר בו אלא ה' יהא שעיר זה מכפר. ושאר השעירים למדים ממנו (במדבר כח טו). שנאמר בו לה'. צטלהו רגלים חמיב ושעיר חטאת אחד ולא חמיב זהו לה' (וחולין טו:).

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

כפרתן שוה. ופקדו מינה לטומאה שאירעה בין זה לזה: **אלא למאי הלכמא איסקש**. הואיל דלאו לידעה איתקוש כדתנן במתני' [ג:]:

אינו מכפר בשאר עצירות. אלא בטומאת מקדש וקדשיו כדדרשינן לעיל [ז:]: **מאי טעמא דרבי יהודה**. דאמר כל האחרים מכפרין על שאין זה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף חוץ משל יוה"כ: **לחטאת לה'**. בשל ראש חדש חמיב: **הניאול כפרה**. להפיס דעתה של לזנה: **א"כ**. כלכדר"ש בן לקיש לחודיה הוא דאמא: **ונכפר נמי אשאר עצירות**. כל חטא שלא נודע דהא קרא סתמא חמיב: **וזה צא בזמן קצוע**. שעיר יוה"כ דחילין: **מה זה אינו מכפר בו'**. דהא איתקש לפנימי: **הא נמי כדפנא דבי רבי ישמעאל**. הואיל וזה צא בו' ויליף להו אי מדראש חדש אי מדיוס הכפורים: **מרובה כפרסו**. של יוה"כ שהוא מכפר על כל עצירות תאמר ברגלים ואע"ג דחמיב זהו לכפר ט' אימא לא מכפרי אמיתי דעון כרת:

מוביעי ליה לכדר"ל [ד] **דאמור ר"ל** [ה] מה נשתנה שעיר של ר"ח שנאמר בו לה' **אמר הקב"ה** [ו] **שעיר זה יהא כפרה** [ז] **על** [ח] **שמיעטתי את הירח א"כ לימא קרא על ה' מאי לה'** לכדאמרן ואימא כוליה להכי הוא דאתא א"כ נימא קרא חטאת ה' מאי לה' שמעת מינה תרתי ונכפר נמי אפי' בשאר עבירות תנא דבי ר' ישמעאל הואיל וזה בא בזמן קבוע וזה בא בזמן קבוע מה זה אינו מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו אף זה אינו מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו אשכחן שעירי ראשי חרשים **שעירי הרגלים מנלן וכי תימא הא נמי כדתנא דבי ר' ישמעאל איכא למיפרך אי מדראש חדש שכן תדיר אי מדיום הכפורים שכן מרובה כפרתו וכי תימא הא**

חמי לכלל חטאת לרבי ישמעאל וי"ל דמ"מ טפי חמי לכלל חטאת יש זה ואין זה דדבר שיש זה ידיעה מעיקרו צקל יכול ליזכר מדבר שלא היתה לו ידיעה מעולם ולפי המסקנא דרבי ישמעאל סבר לה כר"מ דכל השעירים כפרתן שוה חמי שפיר דלא מ"ל נפיק מיפך דהא צרי"ח חמיב לה' שאין מכיר צו אלא ה' ואי"ת לרבי ישמעאל למאי אינטריך לכל חטאתם וי"ל כי היכי דלא נימא דנכפר כפרה גמורה: **בבב** [א] **לה בר"מ**. לאו דוקא כר"מ דר"מ צעי ידיעה בתחלה דקתני לקמן דכולהו מכפרין על שאין זה ידיעה בתחלה ויש זה ידיעה בסוף ואילו לר' ישמעאל האי צר קרבן הוא: **מאי טעמא דר' יהודה**. וא"ת מאי קצעי הא ע"כ ליכא לאוקומה לכפרה דרגלים ודר"ח אלא צאין זה ואין זה דאיש זה ידיעה בתחלה או בסוף פנימי וחילון מכפרין וי"ל דצעי מאי טעמא דמכפרי אטומאת מקדש וקדשיו אימא בשאר עצירות אי משום צנין אב דתני דבי ר' ישמעאל הא איכא למיפרך כדפרין בסמוך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו ומשני לחטאת לה' חטאת שאין מכיר אלא ה' וביזן דמכפר אאין זה ואין זה לא שייך למיפרך מה ליוה"כ בו' דגילוי מילתא בעלמא הוא דחטאת דקרא היינו טומאת מקדש וקדשיו כדאמר בסמוך: **שעיר זה יהא בפרה ע"ז**. פירש בערוך שעיר זה כפרה לישראל ועלי לקצוע זמן כפרה זו וקצעתיו צרי"ח להפיס דעתה של ירח: **הוא"ל** [ב] **וזה בא בזמן קבוע**. פ"ה שעיר חילון וכן י"ל דאי מפנימי גמר בסמוך דפרין מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו ה"ל למיפרך שכן נכנס דמה לפני ולפנים ועוד אדיליף מפנימי לילף משעיר המשחלה דמכפר אשאר עצירות אע"ג דשעיר המשחלה אין קרבן פנימי נמי לאו קרבן גמור הוא דנשקף חוץ למחנה ואית לן למילף טפי משעיר המשחלה דהוי חוץ מחוץ אבל השתא דגמר מחילון ניחא טפי דדמו אהדדי טפי משעיר המשחלה וניחא נמי דאינטריך לעיל היקישא דחילון מכפר מפנימי דאין ללמוד מפנימי מצנין אב דחוץ מפנים לא ילפינן ואי"ת אי מחילון גמר תפשוט מהכא דדבר הלמד צהיקש חוור ומלמד צצנין אב דחילון גופיה לא ידעינן דמכפר אטומאת מקדש וקדשיו אלא משום דהוקש לפנימי וצביא היא צב' אחיו מקומן (ובאים דף ג.) וי"ל דהאי לא חשיב צנין אב אלא גילוי מילתא בעלמא כדמוכח בסמוך והשתא נמי א"ש דקאמר ואיתקוש שעירי רגלים לשל ר"ח אע"ג דשל ר"ח לא ידעינן אלא צצנין אב דחילון וחילון מהיקשא דפנים וצקונטרס פירש בסמוך דדבר הלמד צצנין אב חוור ומלמד צהיקש וילפינן שעירי רגלים מר"ח אע"ג דר"ח לא ידעינן אלא צצנין אב מיוה"כ וא"א לומר כך דהא צביא היא צפרק אחיו מקומן (שם דף גא.) אי דבר הלמד צצנין אב חוור ומלמד צהיקש אי לא ועוד דהכא גרע מדבר הלמד צהיקש דאינו חוור ומלמד צהיקש כדפ"ה גופיה בסמוך דהכא שעירי ראשי חודשים גמרינן משעיר החילון דגמר צהיקש מפנימי"ו:

אף זה אינו מכפר בו'. ואין להקשות וילף מהאי צנין אב דליכפר נמי ר"ח אכפרה דחילון דהא איתקש חילון לפנימי שלא תהא כפרתו פעמים צשנה ועוד דלענין זה איכא למיפרך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו דהשתא ליכא למימר גילוי מילתא הוא דקרא דר"ח לא משמע אלא אאין זה ואין זה: **שעירי רגלים מנ"ל**. הכא אין לפרש מנין דלא מכפרי נמי אשאר עצירות כדצעי לעיל אדר"ח דא"כ מאי פריך בסמוך שכן תדיר שכן מרובה כפרתו אדרבה כ"ש דיליף מהתם דאע"ג דחמירי לא מכפרי נמי אשאר עצירות אלא יש לפרש מנלן דמכפרי אטומאת מקדש וקדשיו דאיכא כרת אימא דלא מכפר אלא בשאר עצירות דליכא כרת כיון דאין כפרתו מפורשת ולא דמי לדר"ח שמפורשת דחטא שאין מכיר צו משמע כל חטאים שאינם ידועים כדפירש הקונטרס בסמוך ולהכי צעי מנלן דלא מכפרי נמי אשאר עצירות ולהכי נמי חשיב לה בסמוך גילוי מלתא בעלמא: **שבבן מרובה בפרתו**. פ"ה מרובה כפרה של יום והדין עמו דאין לפרש שמכפר על טומאת מקדש וקדשיו דאית צהן כרת דהא היא גופה צעינן למילף וא"ת והיכי צעי למילף מדיוה"כ והא דבר הלמד צהיקש אינו חוור ומלמד צצנין אב ומה צריך פירכא דשכן כפרה מרובה וי"ל דאינטריך האי פירכא דלא יילף מדר"ח דאי פרכת מה לדר"ח שכן תדיר נימא יוה"כ יוכיח אבל השתא דאיכא פירכא ליכא למימר תוכיח וא"ת וילף צמה דאז מתרוייהו וי"ל דאיכא למיפרך שכן מרובה כפרתו דר"ח הואיל ותדיר חשיב קצת מרובה כפרה:

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

מ.

א"א פעם אחת בשנה. אע"ג דכי ממידע ליה אחר יוה"כ מציא חטאת מ"מ כפרה זו של תלויה אינה אלא פעם

אחת א"י לא מיקרי פעמים צשנה אלא כשומנן קצוע: ולרבי ישמעאל דאמר לא צעי ידיעה בתחלה כו' ופשיטא ליה להש"ס דלא צעי אפי' ידיעת צית רצו לפי המסקנא דמוקי (לעיל דף ה.) מתני' כרבי דלא מסתבר ליה שיצבור שום תנא ידיעת צית רצו שמה ידיעה אלא רבי: **חיצון אמאי מכפר**. וליכא למימר שיתלה על שיש צה ויש צה היכא דאמידע ליה סמוך לשקיעת החמה דהאי צר קרבן הוא אע"ג דצגי שעיר הפנימי אי לאו קרא דחטאים דומיא דפשעים ה"א דתולה מ"מ הואיל וגלי לך קרא התם דלא מכפר אמיתי דצר קרבן סברא הוא דכולהו נמי לא מכפרי והשתא חמי שפיר הא דקאמר לקמן אמילתיה דר"ש אשעירי רגלים ע"כ אין מכפרים אלא אאין צה ואין צה ולא מוקמה איש צה ויש צה ואמידע ליה סמוך לשקיעת החמה אבל אין נראה לומר דהא דלא קאמר הכא דמכפר איש צה ויש צה ואמידע ליה סמוך לשקיעת החמה משום דחילון איתקש לפנימי ובסמוך דקאמר אלא למאי הלכתא איתקש להדדי המ"ל דאיתקש להכי אלא דכלאו הכי משני שפיר דלקמן אמלתיה דר"ש צגי שעירי רגלים לא יתיישב צכך: **ע"ל שאין בה ידיעה** **לא בתחלה ולא בסוף**. וא"ת ולרבי ישמעאל נפיק ונימא דפנימי מכפר אאין זה ואין זה ושעיר החילון איש צה ואין צה דהא אין צה ואין צה

זהו ליזכר מדבר שלא היתה לו ידיעה מעולם ולפי המסקנא דרבי ישמעאל סבר לה כר"מ דכל השעירים כפרתן שוה חמי שפיר דלא מ"ל נפיק מיפך דהא צרי"ח חמיב לה' שאין מכיר צו אלא ה' ואי"ת לרבי ישמעאל למאי אינטריך לכל חטאתם וי"ל כי היכי דלא נימא דנכפר כפרה גמורה: **בבב** [א] **לה בר"מ**. לאו דוקא כר"מ דר"מ צעי ידיעה בתחלה דקתני לקמן דכולהו מכפרין על שאין זה ידיעה בתחלה ויש זה ידיעה בסוף ואילו לר' ישמעאל האי צר קרבן הוא: **מאי טעמא דר' יהודה**. וא"ת מאי קצעי הא ע"כ ליכא לאוקומה לכפרה דרגלים ודר"ח אלא צאין זה ואין זה דאיש זה ידיעה בתחלה או בסוף פנימי וחילון מכפרין וי"ל דצעי מאי טעמא דמכפרי אטומאת מקדש וקדשיו אימא בשאר עצירות אי משום צנין אב דתני דבי ר' ישמעאל הא איכא למיפרך כדפרין בסמוך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו ומשני לחטאת לה' חטאת שאין מכיר אלא ה' וביזן דמכפר אאין זה ואין זה לא שייך למיפרך מה ליוה"כ בו' דגילוי מילתא בעלמא הוא דחטאת דקרא היינו טומאת מקדש וקדשיו כדאמר בסמוך: **שעיר זה יהא בפרה ע"ז**. פירש בערוך שעיר זה כפרה לישראל ועלי לקצוע זמן כפרה זו וקצעתיו צרי"ח להפיס דעתה של ירח: **הוא"ל** [ב] **וזה בא בזמן קבוע**. פ"ה שעיר חילון וכן י"ל דאי מפנימי גמר בסמוך דפרין מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו ה"ל למיפרך שכן נכנס דמה לפני ולפנים ועוד אדיליף מפנימי לילף משעיר המשחלה דמכפר אשאר עצירות אע"ג דשעיר המשחלה אין קרבן פנימי נמי לאו קרבן גמור הוא דנשקף חוץ למחנה ואית לן למילף טפי משעיר המשחלה דהוי חוץ מחוץ אבל השתא דגמר מחילון ניחא טפי דדמו אהדדי טפי משעיר המשחלה וניחא נמי דאינטריך לעיל היקישא דחילון מכפר מפנימי דאין ללמוד מפנימי מצנין אב דחוץ מפנים לא ילפינן ואי"ת אי מחילון גמר תפשוט מהכא דדבר הלמד צהיקש חוור ומלמד צצנין אב דחילון גופיה לא ידעינן דמכפר אטומאת מקדש וקדשיו אלא משום דהוקש לפנימי וצביא היא צב' אחיו מקומן (ובאים דף ג.) וי"ל דהאי לא חשיב צנין אב אלא גילוי מילתא בעלמא כדמוכח בסמוך והשתא נמי א"ש דקאמר ואיתקוש שעירי רגלים לשל ר"ח אע"ג דשל ר"ח לא ידעינן אלא צצנין אב דחילון וחילון מהיקשא דפנים וצקונטרס פירש בסמוך דדבר הלמד צצנין אב חוור ומלמד צהיקש וילפינן שעירי רגלים מר"ח אע"ג דר"ח לא ידעינן אלא צצנין אב מיוה"כ וא"א לומר כך דהא צביא היא צפרק אחיו מקומן (שם דף גא.) אי דבר הלמד צצנין אב חוור ומלמד צהיקש אי לא ועוד דהכא גרע מדבר הלמד צהיקש דאינו חוור ומלמד צהיקש כדפ"ה גופיה בסמוך דהכא שעירי ראשי חודשים גמרינן משעיר החילון דגמר צהיקש מפנימי"ו:

אף זה אינו מכפר בו'. ואין להקשות וילף מהאי צנין אב דליכפר נמי ר"ח אכפרה דחילון דהא איתקש חילון לפנימי שלא תהא כפרתו פעמים צשנה ועוד דלענין זה איכא למיפרך מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו דהשתא ליכא למימר גילוי מילתא הוא דקרא דר"ח לא משמע אלא אאין זה ואין זה: **שעירי רגלים מנ"ל**. הכא אין לפרש מנין דלא מכפרי נמי אשאר עצירות כדצעי לעיל אדר"ח דא"כ מאי פריך בסמוך שכן תדיר שכן מרובה כפרתו אדרבה כ"ש דיליף מהתם דאע"ג דחמירי לא מכפרי נמי אשאר עצירות אלא יש לפרש מנלן דמכפרי אטומאת מקדש וקדשיו דאיכא כרת אימא דלא מכפר אלא בשאר עצירות דליכא כרת כיון דאין כפרתו מפורשת ולא דמי לדר"ח שמפורשת דחטא שאין מכיר צו משמע כל חטאים שאינם ידועים כדפירש הקונטרס בסמוך ולהכי צעי מנלן דלא מכפרי נמי אשאר עצירות ולהכי נמי חשיב לה בסמוך גילוי מלתא בעלמא: **שבבן מרובה בפרתו**. פ"ה מרובה כפרה של יום והדין עמו דאין לפרש שמכפר על טומאת מקדש וקדשיו דאית צהן כרת דהא היא גופה צעינן למילף וא"ת והיכי צעי למילף מדיוה"כ והא דבר הלמד צהיקש אינו חוור ומלמד צצנין אב ומה צריך פירכא דשכן כפרה מרובה וי"ל דאינטריך האי פירכא דלא יילף מדר"ח דאי פרכת מה לדר"ח שכן תדיר נימא יוה"כ יוכיח אבל השתא דאיכא פירכא ליכא למימר תוכיח וא"ת וילף צמה דאז מתרוייהו וי"ל דאיכא למיפרך שכן מרובה כפרתו דר"ח הואיל ותדיר חשיב קצת מרובה כפרה:

הא

רבינו חננאל

אסיקנא דשני השעירים הנעשה בחוץ והנעשה בפנים אינן מכפרים בשאר עבירות. אלא בטומאת מקדש וקדשיו בלבד: **מתני'** על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף כו'. מאי טעמא דחמיב ושעיר עזים אחד לחטאת לה'. חטא שאין מכיר בו אלא ה'. שעיר זה מכפר. ט' ואחריתו יהא כפרה לפני שמיטתו את הירח. ואקשי' [ויכפר] שעיר ר"ח אשאר עבירות. ודחינן תנא דבי ר' ישמעאל הואיל וזה בא בזמן קבוע ושעיר יום כפורים בא בזמן קבוע. מה שעיר יום הכפורים אין מכפר אלא בטומאת מקדש וקדשיו. אף זה כן.

^[א] אולי צ"ל ואמרנן חו.

רבינו חננאל

מ:

הא גמרינן ר"ח מיוה"כ ולא פרכינן. הכא לא גרסינן שכן מרובה כפרה דר"ח מיוה"כ קולא צעינן למילף שלא יכפרו נמי בשאר עצירות ולא שייכא האי פירכא דחומרא אלא גרסינן ולא פרכינן ותו לא והיינו פירכא שכן אינו תדיר: **בדאמרי** רב

חמא שעיר ושעיר בו. תימא ועגרת

ללא כתיב ציה ושעיר מנ"ל אי צצנין אצ דשאר רגלים תפשוט מהכא ^ודצר הלמד צהיקש חוזר ומלמד צצנין אצ ועוד דאי צצנין אצ אתי למילף צקמא דצתר ר"ח נכתוב ושעיר ואיך נימי צצנין אצ ושמא יס לפרש דלא דריש הכא אלא צההוא שעיר דכתיב צתר ר"ח ואיךן ושעיר לשום דרשא וממילא אמו שאר רגלים דכיון דגלי צחד הוו אחריני למד סתום מן המפורש ואפילו צנין אצ לא צריך ולקמן דפריך מעגרת ויוה"כ עיקר קושייתו מיוה"כ ופרין דוקא לר"מ משום דאמר כל השעירים כפרתן שזה ואפילו דיוה"כ ור"ת פי' דה"ל סמין אהיקשא דרצי יונה כדמסיק לקמן ולא נקט אלא תחלת סוגיא דלקמן ^דהוי כמו וכו' ואע"ג דר' יהודה אית ליה היקשא דר' דצמועדיכס וכר"מ מ"מ לא מסתבר ליה לרצי יהודה לומר שיהו כל השעירים כפרתן שזה כמו שאומר ר"מ משום דעדיפא ליה היקשא דחילין לפנימי ואית לן למימר דאין מכפר צ' כפרות וגם שלא תהא כפרתו פעמים צונה ולר' מאיר עדיפא היקשא דמועדות:

אבל חמא שסופו לידוע במי שיש בה ידיעה לבסוף דמי. וא"ת ולפ"ז אמאי הוצרך לשנויי לעיל דר' ישמעאל סבר לה כר"מ נימא דחילין מכפר אאין צה ואין צה ססופו לידוע דאהאי לא מכפר רגלים ור"ח דכיון ססופו לידוע לא קרינן ציה חטא שאינו מכיר צו אלא ה' ויש לומר כיון דהאמת דלר' יהודה חטא ססופו לידע מכפריס רגלים ור"ח לא מסתבר ליה להש"ס שיחלוק עליה רצי ישמעאל דדצר זה:

אי מה דהאין עולין בו ונפקא מינה **היבא דנשכר הציץ בו** וציץ נפקא מינה **לסומאח שאירעה בין זה לזה**. ואס תאמר אמאי לא משני כדמשני צסמין דאין אחר נושא אותו עון וי"ל דאין לא מקרי אחר לגבי ר"ח כיון דעולין לא כתב צר"ח אלא דיליף מציץ אצל אעון העדה

דכתיב צר"ח משני שפיר צסמין דאין אחר נושא אותו עון ומהר"ר שמואל מפרש מה להלן עולין כלומר דאין מכפר אקרצן עד שיהא מרואה ור"ח מכפר על עון המקריצ שהקריצו צטומאה והשתא אין אנו צריכין לנפקותא דנשצר האיך ומשני עון העדה כתיב פי' עון דלא שייך אלא צעדה ועולין שייך אף צקרצן אי נמי עון העדה ולא עון הכהן: **וניבבב** ר"ח אירדיה וארציין. פירוש קרצן שקרב צטומאה צשעה שקרב ר"ח דקרצנות שקרצו צטומאה קודס ר"ח אין סברא שיכפר דהיאך יכפר למפרע מה שכבר קרב צטומאה: **וניבבב** צייץ אירדייה ואדר"ח. וא"ת ואמאי לא משני דעון אחד הוא נושא ולא צ' עונות וי"ל דגצי ציץ כתיב עון הקדשים וטומאת צשר ועולין הוו מרזייהו עון הקדשים ועוד עון הקדשים משמע שפיר צ' עונות דקדשים משמע קדשים הרצה: **אמרי קרא אותה**. אפירכא קמיייתא לא מנאי לשנויי הכי דאותה אעון העדה קאי דוקא צטומאת צשר אין אחר נושא עון: **רב אשי אמר העדה בו**. נראה דלא פליגי וע"כ אינטרין דרשה דאותה משום פירכא דלקמן דרגלים אמאי לא מכפרי אדר"ח ודרשה דרב אשי נמי אינטרין לר"ש כר' יהודה דלא משמע ליה אותה דללקמן: **הבא נמי** שעיר ושעיר. אהיקשא דר' יונה סמין כדפרישית לעיל:

האזכל: **עון העדה כתיב**. אלמא מכפר על עון אנשים הוא: **כמדי מיגמר גמרי מהדרי**. צגזירה שזה ניכפר אתרווייהו ניכפר אדירדיה כדקאמרת עון העדה כתיב על אדם האזכל טומאת צשר ואמאי דעביד ציץ לרצות על העולין אס נשצר האיץ: **צין זה לזה**. צין ר"ח לר"ח: **אוסה**. ואותה נתן לכס לשאת את עון העדה: **רב אשי אמר נו**. ה' ימירא דהעדה וקדשים דריש למיעוטא:

הסס כפרה. צגופיה כתיב (צמדצר כח) לחטאת לה' פירש לך הכמוצ צו כפרה על חטא שאינו ידוע ומשמע דכל חטאים שאינס ידיענס צמשמע: **גלוי מילתא צעלמא הוא**. דגמרי מיוה"כ שלא יכפר אלא ^הטומאת מקדש וקדשיו הלכך ליכא למיפרכ מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו דהא לא גמרינן מיינה כפרה אלא מיעוטא הוא דגמרינן מיינה ^ואצל כולה מילתא כגון שעירי הרגלים דלא מיפרשא כפרה ידיהו לכפר הוא דכתיב צזה ולא פירש על מה ^הוא"ת צא ללמוד משל יוה"כ שיכפר על טומאת מקדש שהוא עון כרת פרכינן מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו: **שעיר ושעיר**. שער דכתיב צזה ולא פירש על מה ^הוא"ת צא ללמוד משל יוה"כ שיכפר על טומאת מקדש שהוא עון כרת פרכינן מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו: **שעיר ושעיר** ראשי חדשים מה שעירי ראשי חדשים אינן מכפרין אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף אף שעירי הרגלים אינן מכפרין אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף: איבעיא להו כי אמר ר' יהודה על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף הגי מילי בחטא שאין סופו לידוע אבל חמא שסופו לידוע כמי שיש ידיעה בסוף דמי ושעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר או דלמא אפילו חמא שסופו לידוע השתא מיהא חמא שאין מכיר בו אלא ה' קרינא ביה ת"ש דתניא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף וחמא שסופו לידוע שעירי הרגלים ושעירי ר"ח מכפריס דברי ר"י: ר"ש אומר שעירי הרגלים מכפרין אבל לא שעירי ר"ח וכו': א"ר אלעזר א"ר אושעיא מאי מעמיה דר"ש אמר קרא ^יואותה נתן לכם לשאת את עון העדה והאי קרא בשעיר דר"ח כתיב ויליף עון עון מציץ נאמר כאן עון ונאמר להלן ^זעון מה להלן טומאת בשר אף כאן טומאת בשר אי מה להלן עולין אף כאן עולין עון העדה כתיב מכדי מיגמר גמרי מהדרי נכפר דר"ח אירדיה וארציין נפקא מינה להיכא דנשכר הציץ אמר קרא עון עון אחד הוא נושא ואין נושא ב' עונות ונכפר צייץ אירדייה ואדר"ח נפקא מינה לסומאח דאירעה בין זה לזה אמר קרא אותה אותה נושא עון ואין ^האחרת נושא עון רב אשי אמר כתיב הכא עון העדה עדה ולא קדשים והתם כתיב עון הקדשים קדשים ולא עדה אשכחן שעירי ראשי חדשים דמכפרי על טהור שאכל את הטמא שעירי רגלים דמכפרי על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף מנלן כדאמר ר' חמא ברבי חנינא ^טשעיר ושעיר ה"נ שעיר ושעיר ואיתקוש

שבועות שתיס פרק ראשון שבועות

הסס כפרה. צגופיה כתיב (צמדצר כח) לחטאת לה' פירש לך הכמוצ צו כפרה על חטא שאינו ידוע ומשמע דכל חטאים שאינס ידיענס צמשמע: **גלוי מילתא צעלמא הוא**. דגמרי מיוה"כ שלא יכפר אלא ^הטומאת מקדש וקדשיו הלכך ליכא למיפרכ מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו דהא לא גמרינן מיינה כפרה אלא מיעוטא הוא דגמרינן מיינה ^ואצל כולה מילתא כגון שעירי הרגלים דלא מיפרשא כפרה ידיהו לכפר הוא דכתיב צזה ולא פירש על מה ^הוא"ת צא ללמוד משל יוה"כ שיכפר על טומאת מקדש שהוא עון כרת פרכינן מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו: **שעיר ושעיר**. שער דכתיב צזה ולא פירש על מה ^הוא"ת צא ללמוד משל יוה"כ שיכפר על טומאת מקדש שהוא עון כרת פרכינן מה ליוה"כ שכן מרובה כפרתו: **שעיר ושעיר** ראשי חדשים מה שעירי ראשי חדשים אינן מכפרין אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף אף שעירי הרגלים אינן מכפרין אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף: איבעיא להו כי אמר ר' יהודה על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף הגי מילי בחטא שאין סופו לידוע אבל חמא שסופו לידוע כמי שיש ידיעה בסוף דמי ושעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר או דלמא אפילו חמא שסופו לידוע השתא מיהא חמא שאין מכיר בו אלא ה' קרינא ביה ת"ש דתניא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף וחמא שסופו לידוע שעירי הרגלים ושעירי ר"ח מכפריס דברי ר"י: ר"ש אומר שעירי הרגלים מכפרין אבל לא שעירי ר"ח וכו': א"ר אלעזר א"ר אושעיא מאי מעמיה דר"ש אמר קרא ^יואותה נתן לכם לשאת את עון העדה והאי קרא בשעיר דר"ח כתיב ויליף עון עון מציץ נאמר כאן עון ונאמר להלן ^זעון מה להלן טומאת בשר אף כאן טומאת בשר אי מה להלן עולין אף כאן עולין עון העדה כתיב מכדי מיגמר גמרי מהדרי נכפר דר"ח אירדיה וארציין נפקא מינה להיכא דנשכר הציץ אמר קרא עון עון אחד הוא נושא ואין נושא ב' עונות ונכפר צייץ אירדייה ואדר"ח נפקא מינה לסומאח דאירעה בין זה לזה אמר קרא אותה אותה נושא עון ואין ^האחרת נושא עון רב אשי אמר כתיב הכא עון העדה עדה ולא קדשים והתם כתיב עון הקדשים קדשים ולא עדה אשכחן שעירי ראשי חדשים דמכפרי על טהור שאכל את הטמא שעירי רגלים דמכפרי על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף מנלן כדאמר ר' חמא ברבי חנינא ^טשעיר ושעיר ה"נ שעיר ושעיר ואיתקוש

הא גמרינן ר"ח מדיוה"כ ולא פרכינן התם כפרה מיכתב כתיבא גלויי מילתא בעלמא הוא אבל הכא איכא למימר כולה מילתא לא גמרינן אלא כדא"ר חמא בר' חנינא ^השעיר ושעיר ה"נ שעיר ושעיר ואיתקוש שעירי רגלים לשעירי ראשי חדשים מה שעירי ראשי חדשים אינן מכפרין אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף אף שעירי הרגלים אינן מכפרין אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף: איבעיא להו כי אמר ר' יהודה על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף הגי מילי בחטא שאין סופו לידוע אבל חמא שסופו לידוע כמי שיש ידיעה בסוף דמי ושעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר או דלמא אפילו חמא שסופו לידוע השתא מיהא חמא שאין מכיר בו אלא ה' קרינא ביה ת"ש דתניא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף וחמא שסופו לידוע שעירי הרגלים ושעירי ר"ח מכפריס דברי ר"י: ר"ש אומר שעירי הרגלים מכפרין אבל לא שעירי ר"ח וכו': א"ר אלעזר א"ר אושעיא מאי מעמיה דר"ש אמר קרא ^יואותה נתן לכם לשאת את עון העדה והאי קרא בשעיר דר"ח כתיב ויליף עון עון מציץ נאמר כאן עון ונאמר להלן ^זעון מה להלן טומאת בשר אף כאן טומאת בשר אי מה להלן עולין אף כאן עולין עון העדה כתיב מכדי מיגמר גמרי מהדרי נכפר דר"ח אירדיה וארציין נפקא מינה להיכא דנשכר הציץ אמר קרא עון עון אחד הוא נושא ואין נושא ב' עונות ונכפר צייץ אירדייה ואדר"ח נפקא מינה לסומאח דאירעה בין זה לזה אמר קרא אותה אותה נושא עון ואין ^האחרת נושא עון רב אשי אמר כתיב הכא עון העדה עדה ולא קדשים והתם כתיב עון הקדשים קדשים ולא עדה אשכחן שעירי ראשי חדשים דמכפרי על טהור שאכל את הטמא שעירי רגלים דמכפרי על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף מנלן כדאמר ר' חמא ברבי חנינא ^טשעיר ושעיר ה"נ שעיר ושעיר ואיתקוש

האזכל: **עון העדה כתיב**. אלמא מכפר על עון אנשים הוא: **כמדי מיגמר גמרי מהדרי**. צגזירה שזה ניכפר אתרווייהו ניכפר אדירדיה כדקאמרת עון העדה כתיב על אדם האזכל טומאת צשר ואמאי דעביד ציץ לרצות על העולין אס נשצר האיץ: **צין זה לזה**. צין ר"ח לר"ח: **אוסה**. ואותה נתן לכס לשאת את עון העדה: **רב אשי אמר נו**. ה' ימירא דהעדה וקדשים דריש למיעוטא:

האזכל: **עון העדה כתיב**. אלמא מכפר על עון אנשים הוא: **כמדי מיגמר גמרי מהדרי**. צגזירה שזה ניכפר אתרווייהו ניכפר אדירדיה כדקאמרת עון העדה כתיב על אדם האזכל טומאת צשר ואמאי דעביד ציץ לרצות על העולין אס נשצר האיץ: **צין זה לזה**. צין ר"ח לר"ח: **אוסה**. ואותה נתן לכס לשאת את עון העדה: **רב אשי אמר נו**. ה' ימירא דהעדה וקדשים דריש למיעוטא:

האזכל: **עון העדה כתיב**. אלמא מכפר על עון אנשים הוא: **כמדי מיגמר גמרי מהדרי**. צגזירה שזה ניכפר אתרווייהו ניכפר אדירדיה כדקאמרת עון העדה כתיב על אדם האזכל טומאת צשר ואמאי דעביד ציץ לרצות על העולין אס נשצר האיץ: **צין זה לזה**. צין ר"ח לר"ח: **אוסה**. ואותה נתן לכס לשאת את עון העדה: **רב אשי אמר נו**. ה' ימירא דהעדה וקדשים דריש למיעוטא:

האזכל: **עון העדה כתיב**. אלמא מכפר על עון אנשים הוא: **כמדי מיגמר גמרי מהדרי**. צגזירה שזה ניכפר אתרווייהו ניכפר אדירדיה כדקאמרת עון העדה כתיב על אדם האזכל טומאת צשר ואמאי דעביד ציץ לרצות על העולין אס נשצר האיץ: **צין זה לזה**. צין ר"ח לר"ח: **אוסה**. ואותה נתן לכס לשאת את עון העדה: **רב אשי אמר נו**. ה' ימירא דהעדה וקדשים דריש למיעוטא:

האזכל: **עון העדה כתיב**. אלמא מכפר על עון אנשים הוא: **כמדי מיגמר גמרי מהדרי**. צגזירה שזה ניכפר אתרווייהו ניכפר אדירדיה כדקאמרת עון העדה כתיב על אדם האזכל טומאת צשר ואמאי דעביד ציץ לרצות על העולין אס נשצר האיץ: **צין זה לזה**. צין ר"ח לר"ח: **אוסה**. ואותה נתן לכס לשאת את עון העדה: **רב אשי אמר נו**. ה' ימירא דהעדה וקדשים דריש למיעוטא:

ואיתקוש

מסורת הש"ס

(א) [לקמן י. א.] (ב) [לקמן י. א.] (ג) [לקמן יו"א. א.] (ד) [בס"א: ושעיר שמיני דכתיב, ד] [שמיני פרק צ, א.] (ה) [פסחים פ. א.] (ו) [זבחים ג. א.]

תורה אור השלם

1. מידע לא אכלתם את החצות במקום הקדש כי קדש קדשים הוא ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני יי.
2. והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקרישו בני ישראל לכל מחנת קדשיהם והיה על מצחו תמיד לקרן לקדם לפני שמות כח לח יי.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואין אחר ככ"ל:
(ב) רש"י ד"ה גלוי כ"י אלא על טומאת:
(ג) בא"ד מיינה הס"ד ונכנס למקדש וסופו להודיעו:
ואוסה נתן לכם. צשעיר החטאת אשר דרש משה והנה שורף כתיב ושל ר"ח היה. ושלשה שעירים קרבו ציוס שהוקם המשכן והוא יוס שמיני של מלואיס שעיר של ר"ח דכתיב (שמות מ) צאחד לחדש תקיס את משכן אהל מועד ושעיר דנחשון שהקריצ לתנוכת המזבח וצכל הנשיאים אומר (צמדצר ו) שעיר עזיס אחד לחטאת וצשעיר שמיני כתיב ^א(ויקרא ט) ואל בני ישראל מדבר לאמר קחו שעיר עזיס לחטאת והשנים אכלו ושל ר"ח נשרף כדלפנין צתורת כהנים ^ה וצשמיטת קדשים צפי' טבול יוס (וצבים דף קא.): **עון עון מליץ**. דכתי' צי' ונשא אהרן את עון הקדשים (שמות כח): **מה להלן טומאת צשר**. שאין האיץ מרנא על טומאת הגוף אלא על הדס או על החלב או על הבשר של עולה שקרב צטומאה ^ה ומרנא ציץ על הקרבן שמכשירו לרצון שאין הצעליס צריכין להציא קרבן אחר אף כלן טומאת צשר יכפר על האזכל צשר קודש טמא והוא טהור: **אי מה להלן עולין**. מה האיץ אינו מכפר על שום חטא אלא מרנא על העולין אף זה ירנא על העולין כי היכי דעביד ציץ ונפקא מינה להיכא דנשצר האיץ ולא יכפר על עון האדם

גליון הש"ס

תוס' ד"ה כדאמר וכו' דהוי כפו וכו'. ענין זה צרכות דף מה ע"א תוס' אלא על טומאת:
(א) בא"ד מיינה הס"ד ונכנס למקדש וסופו להודיעו:
ואוסה נתן לכם. צשעיר החטאת אשר דרש משה והנה שורף כתיב ושל ר"ח היה. ושלשה שעירים קרבו ציוס שהוקם המשכן והוא יוס שמיני של מלואיס שעיר של ר"ח דכתיב (שמות מ) צאחד לחדש תקיס את משכן אהל מועד ושעיר דנחשון שהקריצ לתנוכת המזבח וצכל הנשיאים אומר (צמדצר ו) שעיר עזיס אחד לחטאת וצשעיר שמיני כתיב ^א(ויקרא ט) ואל בני ישראל מדבר לאמר קחו שעיר עזיס לחטאת והשנים אכלו ושל ר"ח נשרף כדלפנין צתורת כהנים ^ה וצשמיטת קדשים צפי' טבול יוס (וצבים דף קא.): **עון עון מליץ**. דכתי' צי' ונשא אהרן את עון הקדשים (שמות כח): **מה להלן טומאת צשר**. שאין האיץ מרנא על טומאת הגוף אלא על הדס או על החלב או על הבשר של עולה שקרב צטומאה ^ה ומרנא ציץ על הקרבן שמכשירו לרצון שאין הצעליס צריכין להציא קרבן אחר אף כלן טומאת צשר יכפר על האזכל צשר קודש טמא והוא טהור: **אי מה להלן עולין**. מה האיץ אינו מכפר על שום חטא אלא מרנא על העולין כי היכי דעביד ציץ ונפקא מינה להיכא דנשצר האיץ ולא יכפר על עון האדם

וכיון דכתיב ושעיר ויי' מוסף ואחקש שעירי רגלים לשעירי ראשי חדשים במה שאלו מכפריס אלו מכפריס. איבעיא להו כי קאמר ר' יהודה בחטא שאין סופו להוודע. אבל חטא שסופו להוודע כמי שיש בו ידיעה לבסוף דמי. ושעיר הנעשה בחוץ ויום הכפורים מכפר וכו'. ופשוטא מהא דתניא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף בחטא שאין סופו להוודע ^א(י' יהודה. ר' שמעון ושעירי הרגלים ושעירי ראשי חדשים מכפרין דבוי' ר' יהודה. ר' שמעון ואמר שעירי הרגלים מכפרין על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף. מאי טעמא שעיר ושעיר ו' מוסף ואחקש. ולא אשכחנן לה כפרה במקום אחר. דמי שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף והעליס ביניהם בר קרבן הוא. ומי שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף שעיר של יוה"כ הנעשה בבנים תולה. ומי שאין בה ידיעה בתחילה ויש בה ידיעה בסוף של יוה"כ הנעשה בחוץ מכפר על כרחן לא מכפרי שעירי הרגלים אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף. ושעירי ר"ח מכפרין על טהור שאכל בשר קדש טמא דברי ר' שמעון מאי טעמא יליף עון עון מציץ. בשעיר ר"ח כתיב ואת שעיר החטאת דרוש דרש משה וגו' ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה וגו' והיא חטאת דר"ח. וצביץ כתיב והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים וגו' וגרסי'

בתחלת יומא (י' ו) על מה הציץ מרצה על הדם ועל הכשר ועל החלב שנטמא בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון כו'. קתני מיהא בשר שנטמא ונקרב הציץ מרצה כך עון הכחוש בשעיר ר"ח מכפר על טהור שאכל קדש [נטמא]. ודחינן אי מה צביץ אינו נושא אלא על העוליס. ופרקינן עון העדה כתיב כלומר עון העדה שהקרבן בא על עון העדה והוא החטאת שכפרתה באכילתה כדכתיב ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלין והבעלין מתכפרין. ואימא שעיר דר"ח מכפר בטהור שאכל קדש טמא ובעוליס שנטמאו ונקרבו ^ה ונשכר הציץ ואינו מכפר יהא שעיר ר"ח מכפר בשניהם. ודחינן עון כתיב עון אחד הוא נושא ואינו נושא שתי עונות וכו'. רב אשי אמר בשעיר ר"ח כתיב עון העדה ולא הקדשים.

יהי"כ הנעשה בבנים תולה. ומי שאין בה ידיעה בתחילה ויש בה ידיעה בסוף של יוה"כ הנעשה בחוץ מכפר על כרחן לא מכפרי שעירי הרגלים אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף. ושעירי ר"ח מכפרין על טהור שאכל בשר קדש טמא דברי ר' שמעון מאי טעמא יליף עון עון מציץ. בשעיר ר"ח כתיב ואת שעיר החטאת דרוש דרש משה וגו' ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה וגו' והיא חטאת דר"ח. וצביץ כתיב והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים וגו' וגרסי'

בתחלת יומא (י' ו) על מה הציץ מרצה על הדם ועל הכשר ועל החלב שנטמא בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון כו'. קתני מיהא בשר שנטמא ונקרב הציץ מרצה כך עון הכחוש בשעיר ר"ח מכפר על טהור שאכל קדש [נטמא]. ודחינן אי מה צביץ אינו נושא אלא על העוליס. ופרקינן עון העדה כתיב כלומר עון העדה שהקרבן בא על עון העדה והוא החטאת שכפרתה באכילתה כדכתיב ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלין והבעלין מתכפרין. ואימא שעיר דר"ח מכפר בטהור שאכל קדש טמא ובעוליס שנטמאו ונקרבו ^ה ונשכר הציץ ואינו מכפר יהא שעיר ר"ח מכפר בשניהם. ודחינן עון כתיב עון אחד הוא נושא ואינו נושא שתי עונות וכו'. רב אשי אמר בשעיר ר"ח כתיב עון העדה ולא הקדשים.

יהי"כ הנעשה בבנים תולה. ומי שאין בה ידיעה בתחילה ויש בה ידיעה בסוף של יוה"כ הנעשה בחוץ מכפר על כרחן לא מכפרי שעירי הרגלים אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף. ושעירי ר"ח מכפרין על טהור שאכל קדש טמא ובעוליס שנטמאו ונקרבו ^ה ונשכר הציץ ואינו מכפר יהא שעיר ר"ח מכפר בשניהם. ודחינן עון כתיב עון אחד הוא נושא ואינו נושא שתי עונות וכו'. רב אשי אמר בשעיר ר"ח כתיב עון העדה ולא הקדשים.

^{[א] עי' ח"י ר"ן מ"ג. (ג) וי"מ להלן שמשך האיץ וכו'}

